

шмбалаже које се налазе на залихама код привредних организација на дан ступања на снагу овог правилника.

Члан 43.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 5782/1
20. маја 1971. године
Београд

Савезни секретар
за привреду,
др Боривоје Јелић, с. р.

313.

На основу члана 4. став 2. и члана 41. ст. 1. и 2. у вези са чланом 37. став 2. Закона о југословенским стандардима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), у сагласности са Савезним саветом за здравство и социјалну политику, савезни секретар за привреду прописује

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О КВАЛИТЕТУ КАФЕ И СУРОГАТА КАФЕ, ЧАЈА, ЗАЧИНА, КОНЦЕНТРАТА ЗА СУПУ, ПЕКАРСКОГ КВАСЦА, ПРАШКА ЗА ПЕЧИВО, ПРАШКА ЗА ПУДИНГ, ДИЈЕТЕТСКИХ ПРОИЗВОДА И АДТИВА

Члан 1.

У Правилнику о квалитету кафе и сурогата кафе, чаја, зачина, концентрата за супу, пекарског квасца, прашка за печиво, прашка за пудинг, дијететских производа и адитива („Службени лист СФРЈ“, бр. 22/63, 2/64, 25/63, 50/66, 10/67, 54/67, 15/68 и 53/69) у члану 4. став 2. тачка 3. мења се и гласи:

„3) датум производње, ако је то за намирницу одређено овим правилником, с тим да датум производње може бити означен са шест цифара (на пример: 02 06 70);“.

У тачки 8. после речи: „овим правилником“ текст до краја брише се.

Тачка 9. брише се.

Досадашња тачка 10. постаје тачка 9.

Став 4. мења се и гласи:

„Декларација не сме да садржи ознаке (називе, слике, цртеже или слично) које би могле довести у заблуду потрошача у погледу састава намирнице и употребљених сировина.“

Члан 2.

После члана 4. додаје се нови члан 4а, који гласи:

„Од декларисане нето-тежине намирнице може се одступити у случајевима предвиђеним овим правилником.“

Члан 3.

У члану 6. додаје се нови став 2, који гласи:

„Декларација из става 1. овог члана мора да садржи и податке о бојењу и конзервисању, ако је намирница обојена односно конзервисана. За намирнице за које је овим правилником одређено да морају имати означен рок употребе, декларација мора да садржи и податак о датуму производње и року употребе намирнице.“

Члан 4.

Члан 11. мења се и гласи:

„Намирнице се морају транспортовати и ускладиштовати под условима који обезбеђују очување њиховог квалитета и хигијенске исправности.“

Члан 5.

После члана 19. додаје се нови члан 19а, који гласи:

„Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања сирове кафе, и то: код паковања до 100 g — до 2,5%, преко 100 g до 250 g — до 2% и преко 250 g до 500 g — до 1%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.“

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати декларисаној нето-тежини појединачних паковања.“

Члан 6.

После члана 22. додаје се нови члан 22а, који гласи:

„Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања пржене кафе и пржене млевене кафе, и то: код паковања до 100 g — до 2,5%, преко 100 g до 250 g — до 2% и преко 250 g до 500 g — до 1%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.“

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати декларисаној нето-тежини појединачних паковања.“

Члан 7.

У члану 25. став 2. мења се и гласи:

„Мешавина кафе носи назив по оној врсти кафе која је процентуално највише заступљена у мешавини, с тим да тај процент не може бити испод једне трећине.“

У ставу 5. у другој реченици после речи: „бити“ додаје се реч: „приближно“.

Члан 8.

После члана 25. додаје се нови члан 25а, који гласи:

„Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања мешавина пржених кафе и мешавина пржених млевених кафе, као и њихових екстраката, и то: код паковања до 100 g — до 2,5%, преко 100 g до 250 g — до 2% и преко 250 g до 500 g — до 1%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.“

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати декларисаној нето-тежини појединачних паковања.“

Члан 9.

После члана 34. додаје се нови члан 34а, који гласи:

„Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања сурогата кафе и екстраката сурогата кафе, и то: код паковања до 100 g — до 2,5%, преко 100 g до 250 g — до 2% и преко 250 g до 500 g — до 1%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и

измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати декларисаној нето-тежини појединачних паковања.

Члан 10.

У члану 42. став 3. прва реченица брише се.

Члан 11.

После члана 42. додаје се нови члан 42а, који гласи:

„Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања свих врста чајева, и то: код паковања до 3 g — до 15 % , преко 3 g до 25 g — до 7% и преко 25 g до 50 g — до 3%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати декларисаној нето-тежини појединачних паковања.“

Члан 12.

У називу главе IV. реч: „Ароме“ и зарез испред те речи бришу се.

Члан 13.

У члану 48. став 1. у табели, у рубрикама: „Бибер бели“ и „Бибер црни“, у колони 4. проценти „1,5“ и „2,0“ бришу се.

У ставу 2. тачка 7. мења се и гласи:

„7) бибер црни не сме садржати више од 5% пепела, 15% силових влакана и 2% страних органских примеса.“

После тачке 7. додаје се нова тачка 8, која гласи:

„8) бибер бели не сме садржати више од 4% пепела, 6% силових влакана и 2% страних органских примеса.“

Члан 14.

После члана 53. додају се два нова члана, који гласе:

„Члан 53а.

Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања зачина у зрну, зачина у листу и млевених зачина у праху, и то: код паковања до 10 g — до 10%, преко 10 g до 25 g — до 5%, преко 25 g до 50 g — до 3% и преко 50 g до 100 g — до 2%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати декларисаној нето-тежини појединачних паковања.

Члан 53б.

Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања ванилин-шећера и ванила-шећера, и то: код паковања до 10 g — до 5% и преко 10 g до 25 g — до 3%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати

декларисаној нето-тежини појединачних паковања.“

Члан 15.

После члана 56. додаје се нови члан 56а, који гласи:

„У производњи намирница могу се за побољшање и појачање укуса употребити рибонуклеотиди (динатријум инозинат, динатријум гуанилат) у количини до 0,05%, рачунато на готово јело, с тим да морају бити хемијски чисти и без страних примеса.“

Члан 16.

Одељак „4. Ароме“ и чл. 57, 58, 59. и 60. бришу се.

Досадашњи одељци 5. и 6. постају одељци 4. и 5.

Члан 17.

После члана 76. додаје се нови члан 76а, који гласи:

„Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања концентрата за супу у брикетима до 30 g — до 4%, концентрата за супу са додацима до 100 g — до 5% и додатака јелима до 100 g — до 3%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати декларисаној нето-тежини појединачних паковања.“

Члан 18.

После члана 81. додаје се нови члан 81а, који гласи:

„Прашак за пециво сме да садржи највише 3% стабилизатора (разређивача).

Прашак за пециво са ванилином мора садржати најмање 1% ванилина односно количину етил-ванилина која одговара ванилину.

Паковање од пола килограма брашна мора да садржи нето-количину од 12 до 18 g прашка за пециво, а паковање од једног килограма брашна — од 24 до 36 g прашка за пециво.“

Члан 19.

После члана 83. додаје се нови члан 83а, који гласи:

„Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања прашка за пециво, соде бикарбоне и органских киселина у праху, и то код паковања до 10 g — до 10%, преко 10 g до 25 g — до 5% и преко 25 g до 50 g — до 3%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати декларисаној нето-тежини појединачних паковања.“

Члан 20.

У члану 86. речи: „алгината или агар-агара“ замењују се речима: „алгината, агар-агара или карагена“.

Члан 21.

У члану 88. став 4. брише се.

Члан 22.

После члана 88. додаје се нови члан 88а, који гласи:

„Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања прашица за пудинг и инстант-пудинга, и то: код паковања до 50 g — до 3% и преко 50 g до 100 g — до 1%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати декларисаној нето-тежини појединачних паковања.“

Члан 23.

Члан 100. мења се и гласи:

„Адитиви су средства која се додају прехранбеним производима ради продужења њиховог трајања односно одржавања и побољшања биолошке вредности, бољег изгледа, укуса и мириса и лакшег технолошког поступка при производњи и употреби.

Као адитиви, у смислу овог правилника, сматрају се средства за конзервисање, антиоксиданси, синергисти, боје за бојсе прехранбених производа, вештачка средства за заслађивање, ароме, емулгатори, биолошки активне супстанции и средства за везивање и згушњавање, као и средства за спречавање згрудњавања.“

Члан 24.

У члану 101. тачка 5. брише се.

У досадашњој тачки 6, која постаје тачка 5, речи: „прераде и чувања“ замењују се речима: „прераде, употребе и чувања“.

У досадашњој тачки 7, која постаје тачка 6, после речи: „количина“ текст до краја одредбе брише се.

Досадашња тачка 8, која постаје тачка 7, мења се и гласи:

„7) да није штетан по здравље;“.

У досадашњој тачки 9, која постаје тачка 8, реч: „нечистоће“ замењује се речју: „примесе“.

После тачке 8. додаје се нова тачка 9, која гласи:

„9) ако је његова употреба технолошки оправдана.“.

Члан 25.

Члан 102. брише се.

Члан 26.

После члана 106. додаје се нови члан 106а, који гласи:

„Дозвољава се одступање од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања конзерванса, и то: код паковања до 10 g — до 10%, преко 10 g до 25 g — до 5% и преко 25 g до 50 g — до 3%, с тим да просечна нето-тежина најмање десет издвојених и измерених појединачних паковања мора бити у границама тих одступања.

Просечна нето-тежина оригиналних паковања која се утврђује код произвођача мора одговарати декларисаној нето-тежини појединачних паковања.“

Члан 27.

У члану 107. став 3. брише се.

Члан 28.

У члану 108. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Дозвољава се употреба смешта антиоксиданса из става 1. овог члана, с тим да укупна количина антиоксиданса у смеси не прелази 0,02%.“

Члан 29.

Члан 109. мења се и гласи:
„Антиоксиданси се морају растварати у масти и уљу.“

Члан 30.

У члану 111. после речи: „или аскорбинска киселина“, тачка се замењује зарезом и додају речи: „као и њихове калијумове и натријумове соли.“.

Члан 31.

У члану 114. став 1. у табели испод рубрике: „Карамел“ додаје се нови текст, који гласи:

„Бетанин	црвен	—	—
Концентрат сока цве- кле	љубичаст	—	—
Концентрат сока црног колундера	плаво-љубичаст	—	—
Концентрат сока црног грожђа	љубичасто-црвен	—	—
Концентрат сока бо- ровнице	плав	—	—
Концентрат екстракта тропа боровнице	плав	—	—
Концентрат екстракта тропа црног грожђа	љубичасто-црвен	—	—
Концентрат екстракта тропа црне рибизле	тамноцрвен	—	—

Члан 32.

После члана 117. додаје се нови члан 117а, који гласи:

„У погледу одступања од декларисаних нето-тежина појединих оригиналних паковања боја у праху важи одредба члана 106а. овог правилника.“

Члан 33.

После члана 122. додаје се нови одељак 4. са четири нова члана, који гласе:

„4. Ароме

Члан 122а.

Ароме (природне и вештачке) могу се употребити ради побољшања мириса и укуса намирница и пића само кад је прописима ароматизација дозвољена.

Члан 122б.

Природне ароме су концентрати материја које дају мирис и укус, а добивене су одговарајућим поступком искључиво из природних нешкодљивих сировина. Остале ароме сматрају се вештачким.

За производњу вештачке ароме произвођачке привредне организације дужне су донети произвођачку спецификацију.

Дозвољава се производња смеште природних и вештачких арома с тим да су произвођачи за ту производњу дужни донети произвођачку спецификацију. Смешта природне и вештачке ароме декларише се као вештачка арома.

Члан 122в.

У производњи природних и вештачких арома забрањена је употреба:

- 1) агарицијске киселине (Agaricin);
- 2) нитробензола;
- 3) *Stipites dulcamarae*;
- 4) *Herbarulegii*;

- 5) Lignum quassiae;
- 6) Cortex quillariae;
- 7) Herba tanacetii;
- 8) Herba rutae;
- 9) Lignum sassafras;
- 10) Rhizoma polypodii;
- 11) Oleum butulae amyrugmaticum;
- 12) Oleum amygdalae amarae, које садржи слободну или везану цијановодоничну киселину;
- 13) Oleum juniperi amyrugmaticum.

Члан 122г.

Аrome се могу стављати у промет само у оригиналном паковању.

Декларација за арому мора садржати и ознаку: „природна арома“ односно „вештачка арома“.

Досадашњи одељци 4. и 5. постају одељци 5. и 6.

Члан 34.

Члан 124. мења се и гласи:

„Емулгатори, у смислу овог правилника, су материје које у технолошком поступку производње прехранбених производа омогућају хомогено мешање (емулдовање) масти (уља) у води или воде у масти (уљу) односно хомогено мешање других састојака прехранбених производа.“

Члан 35.

После члана 124. додају се пет нових чланова и после новог члана 124б. нови одељак 7, који гласи:

„Члан 124а.

Као емулгатори могу се употребити:

- 1) лецитини;
- 2) полифосфати;
- 3) мочу — и диглицериди:
 - масне киселине,
 - мешавине масних киселина,
 - мешавине масних киселина и једне од органских киселина (на пример: сирћетна, млечна, лимунска, диацетил винска или хидроксистеаринска киселина);
 - 4) парцијални естри полиалкохола, и то:
 - са масном киселином,
 - са димеризованим масним киселинама биљних уља (на пример, сојиног уља),
 - са интерестерифицираним масним киселинама састој уља;
 - 5) триглицериди, и то:
 - мешавине масне киселине и сирћетне киселине,
 - мешавине масне киселине и млечне киселине,
 - мешавине масне киселине и фосфорне киселине,
 - мешавине масне киселине и диацетила винске киселине;
 - 6) естри масних киселина са сахаридима.

Члан 124б.

Фосфати, полифосфати и њихове мешавине, као и натријум-казеинат или одговарајући препарати на бази казеина, могу се додати само оним прехранбеним производима за које је то предвиђено посебним прописима о здравственој исправности намирница.

Фосфати, полифосфати и њихове мешавине који се користе у производњи одређених прехранбених производа морају испуњавати следеће услове:

- 1) да рН 1%-тног воденог раствора не сме бити већи од 9;
- 2) да садрже арсена највише 5 mg/kg;
- 3) да садрже флуора највише 30 mg/kg;
- 4) да садрже олова највише 10 mg/kg;
- 5) да садрже баријума највише 20 mg/kg;
- 6) да садрже укупне тешке метале највише 40 mg/kg.

Натријум-казеинат или одговарајући препарати на бази казеина који се користе у производњи одређених прехранбених производа морају испуњавати следеће услове:

- 1) да рН 1%-тног воденог раствора не сме бити већи од 7;
- 2) да садрже беланчевина најмање 83%, рачунајући према формули, која гласи: азот x 6,32;
- 3) да садрже масти највише 0,5%;
- 4) да садрже шећера (лактозе) највише 0,5%;
- 5) да садрже минералних материја највише 8%;
- 6) да садрже воде највише 10%;
- 7) да не садрже слободне алкалије.“

7. Средства за везивање и згушњавање и средства за спречавање згушњавања

Члан 124в.

Средства за везивање и згушњавање, у смислу овог правилника, су материје које служе за стабилизацију емулзије и згушњавање да би прехранбени производ трајно задржао одговарајући изглед.

Члан 124г.

Као средства за везивање и згушњавање могу се користити: желатин, агар-агар, пектин, алгинати, карагенан, карарагенати, гуар-смола, брашно језгра рогача, гуми-арабика, карају смоле, трагакант-смола, деривати целулозе, натријум-казеинат, скроб, јаја и препарати на бази соје.

Члан 124д.

Као средство за спречавање згушњавања, у смислу овог правилника, сматра се дехидрирани силицијум-диоксид.“

Члан 36.

Одредба члана 6. став 2. Правилника о квалитету кафе и сурогата кафе, чаја, зачина, концентрата за суну, пекарског квасца, прашка за пециво, прашка за пудинг, дијететских производа и адитива не односи се на намирнице и амбалаже које се налазе на залихама код привредних организација на дан ступања на снагу овог правилника.

Члан 37.

Овој правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“.

Бр. 5781/1

20. маја 1971. године

Београд

Савезни секретар
за привреду.

др Боривоје Јелић, с. р.